

Helsingin kaupunki
Tarkastusvirasto
Arto Ahlqvist
PL 400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

20.1.2020

ERITYISTOIMEKSIANTOILMOITUS NRO 3/2020

Pyydämme tarkastuslautakunnalta suostumusta seuraavaan KPMG Oy Ab:n erityistoimeksiintoon:

Hallitustyön ja toimitusjohtajan toiminnan ja työskentelytapojen arviointi Helen Oy:lle.

Helsingin kaupungin konserniohjeiden mukaisesti kaupungin tytäryhteisöissä tulee noudattaa hyvää hallinto- ja johtamistapaa. Helsingin kaupungin tavoitteena on yhtenäistää johtamis- ja hallintokäytäntöjä ja varmistaa tytäryhteisöjen toiminnan läpinäkyvyys sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukainen järjestäminen. Osana johtamisen ja hallinnon keskeisiä periaatteita ja käytäntöjä on hallituksen toiminnan ja työskentelytapojen säännöllinen itsearviointi.

Hallitustyöskentelyn arvioinnin tavoitteena on selvittää, miten hallituksen toiminta on toteutunut ja miten sitä voidaan kehittää.

Arvioinnin tuloksena

- Tarkastellaan, miten toimintaympäristön kehittyminen, kriittiset riskit sekä trendit, kuten digitalisaatio tai vastuullisuus, käsitellään hallitustyössä.
- Tunnistetaan hallitustyöskentelyn vahvuudet ja kehitysalueet.
- Laaditaan selkeät johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset hallitustyöskentelyn kehittämiseksi.
- Arvioidaan toimitusjohtajan työn tuloksellisuus sekä hallituksen ja toimitusjohtajan yhteistyön vahvuudet ja kehitysalueet.
- Tarjotaan hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle ajankohtaista tietoa hyvästä hallintotavasta.
- Käsitellään arvioinnin tulokset hallituksen fasiloidussa tilaisuudessa.

Toimeksiannon tilaajat/yhteyshenkilöt ovat Helen Oy:n lakiasiaintojohtaja Jaana Eklund.

Erityistoimeksiannon toteutus

Toimeksiannosta KPMG:llä vastaa Minna Tuominen-Thuesen.

Toimeksiannon kokonaistyömääräksi on arvioitu n. 7,5 työpäivää, jolloin palkkio on 7 500 - 8 000 euroa (+ alv 24 %).

Toimeksianto perustuu 24.1.2020 tehtyyn tilaukseen.

Tilintarkastajan riippumattomuus

Tilintarkastajalla on oltava edellytykset riippumattoman tilintarkastuksen toimittamiseen (KuntaL 122 §). Esimerkiksi tarkastuskohteelta saadut konsulttitoimeksiannot voivat vaarantaa tilintarkastuksen riippumattomuuden. Julkishallinnon hyvässä tilintarkastustavassa on ohjeistusta riippumattomuudesta. Tilintarkastajan riippumattomuutta ja sitä turvaavia menettelytapoja on käsitelty kuntalakia yksityiskohtaisemmin tilintarkastuslain 4 luvun 6§:ssä sekä ISA standardeissa seuraavasti (kursiivilla esitetty teksti):

"Tilintarkastajan on oltava riippumaton 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimeksiantoa suorittaessaan ja järjestettävä toimintansa riippumattomuuden turvaavalla tavalla. Jos edellytykset riippumattomaan toimintaan puuttuvat, tilintarkastajan on kieltäydyttävä vastaanottamasta toimeksiantoa tai luovuttava siitä.

Tilintarkastajan ei kuitenkaan ole tarpeen kieltäytyä tai luopua toimeksiannosta, jos:

- 1) riippumattomuutta uhkaavia tekijöitä on kokonaisuutena arvioiden pidettävä merkityksettöminä; tai
- 2) tilintarkastaja on ryhtynyt riippumattomuuttaan turvaaviin toimenpiteisiin.

Riippumattomuutta turvaaviin toimenpiteisiin on ryhdyttävä ainakin jos:

- 1) tilintarkastajalla on taloudellisia tai muita etuuksia yhteisössä tai säätiössä tai tilintarkastajalla on muu kuin tavanomainen liikesuhde yhteisöön tai säätiöön;
- 2) tarkastettavana on tilintarkastajan oma toiminta;
- 3) tilintarkastaja toimii oikeudenkäynnissä tai muussa asiassa yhteisön tai säätiön puolesta tai sitä vastaan;
- 4) tilintarkastajalla on läheinen suhde henkilöön, joka kuuluu yhteisön tai säätiön johtoon tai joka on osallistunut toimeksiannon kohteena olevaan asiaan yhteisön tai säätiön palveluksessa; tai
- 5) tilintarkastajaa painostetaan.”

ISA-standardit, Eettiset ohjeet tilintarkastajille, kohta 290:

Eettiset ohjeet, kohdat 290.160, 290.170, 290.177 ja 290.210 asiakas saattaa pyytää tilintarkastusyhteisöltä teknistä hallinnon, taloushallinnon, verotuksen ja kirjanpidon neuvontaa sekä juridista neuvontaa.

Riippumattomuuden uhan olemassaolo ja merkittävyys riippuvat sellaisista tekijöistä kuin

- palvelun luonne;
- se, tuottaako palvelun tilintarkastustiimin jäsen; ja seikan olennaisuus suhteessa asiakkaan tilinpäätökseen.

Syntyvän uhan merkittävyys tulee arvioida, ja tarvittaessa tulee käyttää varotoimia uhan poistamiseksi tai sen vähentämiseksi hyväksyttävälle tasolle. Esimerkkejä tällaisista varotoimista ovat

- tilintarkastustiimiin kuulumattomien asiantuntijoiden käyttäminen palvelun suorittamiseen; tai
- se, että asiantuntija, joka ei ole ollut mukana palvelujen tuottamisessa, antaa tilintarkastustiimille palveluja koskevia neuvoja ja käy läpi asian käsittelyn tilinpäätöksessä.

Käsitykseni mukaan KPMG Oy Ab:n tarjoama neuvontapalvelu ei vaaranna tilintarkastuksen riippumattomuutta. Työn tekee tilintarkastustiimistä täysin erillinen tiimi.

Helsingissä 20.1.2020

KPMG Oy Ab

Jorma Nurkkala
JHT, KHT